

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ 2018

Άρθρο 1. Εισαγωγή

1. Αποστολή. Στον κανονισμό αυτό παρουσιάζονται η δομή και οι κανόνες λειτουργίας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (ΠΘ). Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας υποστηρίζει διοικητικά και οικονομικά τα υλοποιούμενα από τα Τμήματά του Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών και Προγράμματα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ).

Αποστολή των ΠΜΣ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας είναι η προσφορά υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης που αποσκοπεί στην περαιτέρω προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και των τεχνών και στην προώθηση της έρευνας συνεκτιμώντας τις ανάγκες ανάπτυξης της χώρας. Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών έχουν ως αντικείμενο την εμβάθυνση σε γνωστικές περιοχές της επιστήμης, την κατανόηση των ερευνητικών μεθόδων και την προετοιμασία των φοιτητών και φοιτητριών για τη στελέχωση συναφών επαγγελματικών και επιστημονικών χώρων.

Αποστολή των Προγραμμάτων Διδακτορικών Σπουδών του ΠΘ, είναι, επίσης, η προετοιμασία για την απόκτηση Διδακτορικών Διπλωμάτων, η εκπαίδευση και καθοδήγηση των υποψηφίων διδασκτόρων ώστε να συνεισφέρουν ουσιαστικά στην προαγωγή καιρίων γνωστικών περιοχών μέσω της πρωτοτυπίας και της καινοτομίας.

2. Στόχοι. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας διοργανώνει ΠΜΣ τα οποία στοχεύουν:

Στην προαγωγή γνώσης και εξειδίκευσης, με κανόνες δεοντολογίας, μέσα σε ένα ελεύθερο ακαδημαϊκό περιβάλλον, παρέχοντας στο υψηλότερο ποιοτικά εκπαιδευτικό επίπεδο και ευρύτερες ευκαιρίες στους φοιτητές και φοιτητρίες, χρήσιμες για την κοινωνία και τον πολιτισμό. Στη διεξαγωγή έρευνας υψηλού επιπέδου, που θα δημοσιεύεται και θα αναγνωρίζεται διεθνώς.

Στη διαπαιδαγώγηση των φοιτητών και φοιτητριών, ώστε να κατανοήσουν τον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας, τις θεωρίες και τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις που σχετίζονται με κάθε περιοχή εξειδίκευσης.

Στη διεύρυνση συνεργασιών σε εκπαιδευτικό και ερευνητικό επίπεδο με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής, με προσφορά ικανού αριθμού προγραμμάτων σε ξένες γλώσσες.

Στην προετοιμασία φοιτητών και φοιτητριών ικανών για επιτυχή σταδιοδρομία τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας αναπτύσσει σύστημα αριστείας για την οικονομική στήριξη των φοιτητών και φοιτητριών του και προνοεί ώστε ικανός αριθμός φοιτητών και φοιτητριών να εγγράφεται στα προγράμματα μέσω υποτροφιών από φορείς, ιδρύματα, κλπ.

Το ΠΘ στοχεύει στην αναγνώριση των μεταπτυχιακών προγραμμάτων του για το υψηλό επίπεδο και την αξιοπιστία τους καθώς και την επιλογή τους από τους πτυχιούχους που

επιθυμούν να κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα. Επίσης, στην προσφορά προγραμμάτων με μεθόδους εξ αποστάσεως διδασκαλίας, καθώς και προγραμμάτων μερικής φοίτησης.

3. Γενικές Διατάξεις. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας από το ακαδημαϊκό έτος 2018–2019 οργανώνει και λειτουργεί τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4485 (ΦΕΚ 114, τ.Α'/04-8-2017). Τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας μπορούν να οργανώνουν αυτοδύναμα ή να συνδιοργανώνουν μεταξύ τους ή με ομοταγή ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών για τη χορήγηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) και Διδακτορικού Διπλώματος (ΔΔ).

Τα ΠΜΣ ιδρύονται με απόφαση της Συγκλήτου, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία διαβιβάζεται στη Σύγκλητο μετά από έγκριση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η εισήγηση του τμήματος συνοδεύεται από: α) μελέτη σκοπιμότητας, β) αναλυτικό προϋπολογισμό λειτουργίας κατ' έτος και για πέντε (5) συνεχή έτη, γ) έκθεση βιωσιμότητας και δ) έκθεση του οικείου τμήματος για την ύπαρξη της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής και του αναγκαίου εξοπλισμού για τη λειτουργία του ΠΜΣ.

Τα διατμηματικά ΠΜΣ ιδρύονται με απόφαση της Συγκλήτου. Η σχετική εισήγηση μαζί με τα συνοδευτικά αυτής έγγραφα καταρτίζονται από τις Συνελεύσεις όλων των συνεργαζόμενων Τμημάτων και διαβιβάζονται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος.

Τα διαϊδρυματικά ΠΜΣ με Ιδρύματα της ημεδαπής ιδρύονται με απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος, που έχει τη διοικητική ευθύνη οργάνωσης και λειτουργίας του ΠΜΣ. Η εισήγηση καθώς και τα συνοδευτικά έγγραφα αυτής καταρτίζονται από τις Συνελεύσεις όλων των συνεργαζόμενων Τμημάτων και εγκρίνονται από τις Συγκλήτους των συνεργαζόμενων ΑΕΙ.

Στην περίπτωση των διατμηματικών και διαϊδρυματικών ΠΜΣ με Ιδρύματα της ημεδαπής μεταξύ των συνεργαζόμενων τμημάτων ή ερευνητικών κέντρων ή ινστιτούτων καταρτίζεται ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (ΕΠΣ), το οποίο εγκρίνεται από τις οικείες Συγκλήτους των Πανεπιστημίων ή τα αντίστοιχα όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων ή Ινστιτούτων και στο οποίο καθορίζονται πλην των άλλων οι υποχρεώσεις κάθε Τμήματος ή ερευνητικού κέντρου ή ινστιτούτου, τα θέματα συγκρότησης και λειτουργίας της Ειδικής Διατμηματικής ή Διαϊδρυματικής Επιτροπής και της Συντονιστικής Επιτροπής, με τρόπο που να εξασφαλίζει την εκπροσώπηση όλων των συνεργαζόμενων φορέων, του ορισμού του Διευθυντή του ΠΜΣ., ο οποίος είναι μέλος ΔΕΠ αυτοδύναμου Τμήματος, της κατανομής του διδακτικού και ερευνητικού έργου μεταξύ του προσωπικού των συνεργαζόμενων φορέων και γενικά κάθε θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ.

Τα διαϊδρυματικά ΠΜΣ με Ιδρύματα της αλλοδαπής ιδρύονται με απόφαση της Συγκλήτου του ημεδαπού Ιδρύματος που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του ημεδαπού Τμήματος, η οποία διαβιβάζεται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η εισήγηση του τμήματος συνοδεύεται από: α) μελέτη σκοπιμότητας, β) αναλυτικό προϋπολογισμό λειτουργίας κατ' έτος και για πέντε (5) συνεχή έτη, γ) έκθεση βιωσιμότητας και δ) έκθεση του οικείου τμήματος για την ύπαρξη της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής και του αναγκαίου εξοπλισμού για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ.

Μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή Ερευνητικών Κέντρων ή Ινστιτούτων καταρτίζεται ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (ΕΠΣ), το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του ημεδαπού Πανεπιστημίου ή τα αντίστοιχα όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων ή Ινστιτούτων. Στο πρωτόκολλο αυτό, καθορίζονται πλην των άλλων οι υποχρεώσεις κάθε Τμήματος ή ερευνητικού κέντρου ή ινστιτούτου, η κατανομή του διδακτικού και ερευνητικού έργου μεταξύ του προσωπικού των συνεργαζόμενων φορέων, η διάρκεια συνεργασίας, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, η μετακίνηση του

διδασκτικού προσωπικού ή των φοιτητών, ο τύπος του χορηγούμενου τίτλου, η τυχόν συγκρότηση και λειτουργία οργάνου με αρμοδιότητες αντίστοιχες της Ειδικής Διατμηματικής ή Διαϊδρυματικής Επιτροπής των διατμηματικών ή διαϊδρυματικών προγραμμάτων της ημεδαπής, η γλώσσα ή οι γλώσσες διδασκαλίας και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 2. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Χρονική διάρκεια. Η διάρκεια σπουδών για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών καθορίζεται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του εκάστοτε ΠΜΣ και αντιστοιχεί κατ' ελάχιστο σε ένα και μέγιστο σε δύο πλήρη ημερολογιακά έτη, στα οποία περιλαμβάνεται και η εκπόνηση και υποβολή προς κρίση διπλωματικής εργασίας. Μέγιστη διάρκεια φοίτησης ορίζεται ο διπλάσιος χρόνος της ελάχιστης διάρκειας σπουδών. Οι Συνελεύσεις των Τμημάτων, καθώς και οι ΕΔΕ μπορούν να προβλέπουν τη δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους, φοιτητές ή και σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που ρητά ορίζονται στον οικείο Κανονισμό. Η διάρκεια της μερικής φοίτησης δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της ελάχιστης διάρκειας σπουδών. Επίσης, μπορεί να παρέχεται και η δυνατότητα προσωρινής αναστολής των σπουδών, που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

2. Προϋποθέσεις απόκτησης Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών απαιτούνται από 60 (ή 75 για ετήσια εντατικά) έως 120 πιστωτικές μονάδες (ECTS), οι οποίες αποκτούνται μετά από:

- Επιτυχή παρακολούθηση και εξέταση σε ικανό αριθμό μαθημάτων (6 έως 20).
- Εκπόνηση και επιτυχή εξέταση πρωτότυπης Διπλωματικής Εργασίας, Πρακτική Άσκηση, παρακολούθηση οργανωμένων σεμιναρίων ή διαλέξεων ή ασκήσεων (όπου αυτά προβλέπονται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του κάθε ΠΜΣ).

3. Όργανα λειτουργίας ΠΜΣ. Για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία των ΠΜΣ αρμόδια όργανα είναι:

- Η Σύγκλητος του Ιδρύματος, η οποία είναι το αρμόδιο όργανο για κάθε θέμα διοικητικού ή οργανωτικού χαρακτήρα που σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές.
- Η Συνέλευση του οικείου Τμήματος, η οποία:
 - ο α) εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών για την ίδρυση Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 32 του Ν. 4485/2017,
 - ο β) ορίζει τον Διευθυντή και Αναπληρωτή Διευθυντή του Π.Μ.Σ.
 - ο γ) ορίζει τα μέλη των Σ.Ε.,
 - ο δ) κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του ΠΜΣ.
 - ο ε) συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών ή διδασκόντων,
 - ο στ) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.,
 - ο ζ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις.

Σε περίπτωση διατμηματικού ή διαϊδρυματικού ΠΜΣ με Ιδρύματα της ημεδαπής, τις αρμοδιότητες της Συνέλευσης του Τμήματος ασκεί η Ειδική Διατμηματική ή Διαϊδρυματική Επιτροπή, οι οποίες συγκροτούνται από μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων, καθώς και δύο εκπροσώπους των φοιτητών του μεταπτυχιακού προγράμματος.

Η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή είναι επιταμελής και η Ειδική Διαϊδρυματική Επιτροπή είναι εννεαμελής. Ο Πρόεδρος της όπως και ο Διευθυντής του Προγράμματος προέρχονται από το Τμήμα που έχει τη διοικητική στήριξη του προγράμματος και σε περίπτωση συνεργασίας αυτοδύναμων και μη αυτοδύναμων Τμημάτων ή άλλων ερευνητικών φορέων, από το αυτοδύναμο Τμήμα.

Σε περίπτωση Διαϊδρυματικού Π.Μ.Σ. με Ιδρύματα της αλλοδαπής τις αρμοδιότητες της Συνέλευσης του Τμήματος ασκεί το Ειδικό Συντονιστικό Όργανο, το οποίο συγκροτείται και λειτουργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων.

Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του ΠΜΣ απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Η θητεία του Προέδρου της Σ.Ε. μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος.

Ο Διευθυντής κάθε ΠΜΣ είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία. Προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ και ασκεί τα καθήκοντα που ορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής.

Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του ιδρύματος, αποτελείται από τον Αντιπρότανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας, ο οποίος εκτελεί χρέη προέδρου και τους Κοσμήτορες του οικείου Ιδρύματος ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 32 του Ν. 4485/2017. Την εποπτεία και το γενικότερο συντονισμό των μεταπτυχιακών σπουδών σε επίπεδο Π.Θ. έχει ο/η Αντιπρότανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας.

4. Επιτροπές των ΠΜΣ

Για τη λειτουργία των ΠΜΣ η Συνέλευση ή ΕΔΕ του εκάστοτε Τμήματος ορίζει, με θητεία ενός (1) ή δύο (2) ετών, όπως προβλέπει ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε προγράμματος, τις εξής Επιτροπές:

- Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών
- Επιτροπή Οικονομικής Διαχείρισης

Η Συνέλευση ή η ΕΔΕ συγκροτεί επιπλέον Επιτροπές, όπου αυτή κρίνει απαραίτητο. Όλες οι προτάσεις ή αποφάσεις των επιτροπών εγκρίνονται από τη Συνέλευση, ή την ΕΔΕ.

Έργο της Επιτροπής Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών, αποτελούν τα παρακάτω:

- Διενέργεια εξετάσεων για εισαγωγή στο Πρόγραμμα, όπου αυτό προβλέπεται.
- Έλεγχος και αξιολόγηση όλων των υποβληθέντων δικαιολογητικών.
- Έλεγχος της συνάφειας του πτυχίου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.
- Έλεγχος της γλωσσικής επάρκειας σε συγκεκριμένη ξένη γλώσσα.
- Τελική κατάταξη υποψηφίων με βάση τη λίστα κριτηρίων του Προγράμματος και πρόταση επιλογής υποψηφίων με βάση την κατάταξη αυτή στη Συνέλευση ή στην ΕΔΕ.

Έργο της Επιτροπής Οικονομικής Διαχείρισης αποτελούν τα παρακάτω:

- Εισηγήση προς τη Συνέλευση ή την ΕΔΕ για τον καθορισμό του ύψους των διδάκτρων, όπου αυτά προβλέπονται, με τεκμηρίωση.
- Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διαρκής ενημέρωση των οικονομικών του Προγράμματος και
- Η κατάθεση οικονομικού προγραμματισμού και απολογισμού του ΠΜΣ στη Συνέλευση του Τμήματος και ανάρτησή του στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

Άρθρο 3. Εισακτέοι στα Π.Μ.Σ.-Διαδικασίες επιλογής-Δωρεάν φοίτηση

1. Αιτήσεις. Κάθε χρόνο τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών των Τμημάτων δημοσιεύουν, δύο (2) με τρεις (3) μήνες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων,

ανακοίνωση στον Τύπο και στην ιστοσελίδα τους σχετικά με το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, του οποίου η έναρξη έχει προγραμματισθεί για το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Οι αιτήσεις των υποψηφίων πρέπει να συνοδεύονται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά που ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του οικείου ΠΜΣ. Αιτήσεις που δε συνοδεύονται από τα απαραίτητα πιστοποιητικά ή δικαιολογητικά δε λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων.

2. Επιλογή μεταπτυχιακών φοιτητών. Στα Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών γίνεται κυρίως με συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων: το γενικό βαθμό του πτυχίου, την επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο και την τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου. Επίσης προϋπόθεση για την επιλογή αποτελεί η επαρκής γνώση μίας τουλάχιστον γλώσσας πέραν της γλώσσας διεξαγωγής του ΠΜΣ. Το επίπεδο γλωσσομάθειας που απαιτείται, τα ακαδημαϊκά κριτήρια που συνεκτιμώνται για την επιλογή ή η σχετική διαδικασία εξέτασης ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του οικείου ΠΜΣ.

Η Συνέλευση του οικείου Τμήματος ή η ΕΔΕ καθορίζει με απόφασή της τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, τον ορισμό συμπληρωματικών κριτηρίων ή τη διεξαγωγή εξετάσεων και συνεντεύξεων, τα αποτελέσματα των οποίων συνεκτιμώνται κατά την επιλογή.

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80). Η αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται στο ΔΟΑΤΑΠ από το Τμήμα που οργανώνει το ΠΜΣ (άρθρο 101, Ν, 4547/2018).

Οι αιτήσεις των υποψηφίων με τα συνημμένα δικαιολογητικά υποβάλλονται στις Γραμματείες των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η επιλογή των εισακτέων στο ΠΜΣ γίνεται από την Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών, που συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης ή της ΕΔΕ. Το επίπεδο της γνώσης της ξένης γλώσσας ή των ξένων γλωσσών που θα είναι υποχρεωτικές από κάθε ΠΜΣ θα πρέπει να είναι αντίστοιχο τουλάχιστον με το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας Επιπέδου B2 του Ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του Ν. 3149/2003. Από την υποχρέωση αυτή εξαιρούνται οι κάτοχοι προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών Πανεπιστημίου της αλλοδαπής, στη γλώσσα που απαιτεί το ΠΜΣ.

Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών καθορίζεται κατά ανώτατο όριο από τη Συνέλευση του Τμήματος, ή την ΕΔΕ, σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσης του κάθε ΠΜΣ. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Συνέλευση ή την ΕΔΕ. Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που είναι κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά ΠΜΣ, μόνο σε ΠΜΣ που οργανώνεται στο Τμήμα όπου υπηρετούν, το οποίο είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο οικείο Τμήμα.

Ενδεικτικός συνοπτικός πίνακας αξιολόγησης για εισαγωγή στο ΠΜΣ.

Κριτήρια Επιλογής	Μόρια
1. Βαθμός πτυχίου	%
2. Επίπεδο γνώσης της ξένης γλώσσας ή ξένων γλωσσών	%
3. Γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας	%
4. Πτυχιακή εργασία	%
5. Επαγγελματική εμπειρία	%
6. Δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά	%
7. Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια	%
8. Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα	%

9.	Δεύτερο πτυχίο (για τεταρτοετή φοίτηση)	%
10.	Κατοχή άλλων Μεταπτυχιακών Τίτλων Σπουδών	%
11.	Γραπτές εξετάσεις	%
12.	Συνάφεια των προπτυχιακών σπουδών με το αντικείμενο του ΜΠΣ	%
13.	Συνέντευξη	%

4. Δωρεάν φοίτηση. 1. Τα Α.Ε.Ι. διασφαλίζουν την πρόσβαση στο δεύτερο κύκλο σπουδών των φοιτητών που πληρούν τα ακαδημαϊκά κριτήρια εισαγωγής, ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση.

2. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, όπου αυτά προβλέπονται, οι φοιτητές ΠΜΣ, των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων. Με όμοια απόφαση διαπιστώνεται κατ' έτος το ποσό που αντιστοιχεί στο εθνικό διάμεσο διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα (το ατομικό και το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του οικογενειακού), σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου λαμβάνονται υπόψη, από την Επιτροπή που συγκροτείται δυνάμει της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 31, τα εισοδήματα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο κατά το χρόνο της επιλογής στο ΠΜΣ έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

3. Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής και εγγραφής των φοιτητών των ΠΜΣ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε ΠΜΣ. Όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή δεν δικαιούνται απαλλαγής.

4. Αν τυχόν έχουν καταβληθεί τέλη εγγραφής από φοιτητές σε ένα ΠΜΣ και στη συνέχεια οι φοιτητές αυτοί δικαιούνται απαλλαγής λόγω εισοδήματος, τότε τα τέλη αυτά επιστρέφονται. Δεν δικαιολογούνται παράβολα για την εξέταση φακέλων των υποψηφίων.

Άρθρο 4. Πρόγραμμα

1. Πρόγραμμα μαθημάτων για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες των Προγραμμάτων ορίζονται σαφώς στους Κανονισμούς Μεταπτυχιακών Σπουδών των ΠΜΣ.

Σε κάθε ΠΜΣ καθορίζονται σαφώς τα υποχρεωτικά και τα επιλεγόμενα μαθήματα, οι ώρες διδασκαλίας και οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) του κάθε μαθήματος. Για όλα τα μαθήματα απαιτείται η φυσική συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών. Στην περίπτωση παράδοσης μαθημάτων εξ' αποστάσεως μέσω του διαδικτύου, πρέπει, επίσης, να εξασφαλίζεται ο έλεγχος της παρακολούθησης με συγκεκριμένες μεθόδους που προσφέρονται από τα σχετικά εργαλεία. Παράλληλα με τα μαθήματα, στο ΠΜΣ προσφέρονται σεμινάρια. Το ποσοστό εξ' αποστάσεως μαθημάτων που προσφέρονται από ένα πρόγραμμα δεν μπορεί να υπερβαίνει το 35% του συνόλου των προσφερόμενων μαθημάτων.

Το περιεχόμενο του κάθε μαθήματος με τους τίτλους των διαλέξεων, ο τρόπος αξιολόγησης και η σχετική βιβλιογραφία αναγράφονται σαφώς στο Πρόγραμμα

Μεταπτυχιακών Σπουδών. Κάθε εξαμήνο σπουδών καλύπτει τουλάχιστον δώδεκα (12) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Με έγκριση της Συνέλευσης του τμήματος ή της ΕΔΕ μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων.

2. Διδάσκοντες και ανάθεση διδασκαλίας στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τη διδασκαλία των μαθημάτων και τις ασκήσεις στα ΠΜΣ μπορούν να αναλαμβάνουν διδάσκοντες ως εξής:

Α. Για μονοτμηματικά ΠΜΣ οι διδάσκοντες πρέπει να προέρχονται κατά εξήντα τοις εκατό (60%) τουλάχιστον από μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ή αφυπηρηθέντα μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος ή διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή επιστήμονες που απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι στο οικείο Τμήμα.

Β. Σε περίπτωση διατμηματικού ΠΜΣ, οι διδάσκοντες πρέπει να προέρχονται τουλάχιστον κατά ογδόντα τοις εκατό (80%) από μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ή διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173), ή επιστήμονες που απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι στα συνεργαζόμενα Τμήματα, ή αφυπηρηθέντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων.

Όλοι οι διδάσκοντες πρέπει να είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Σε περίπτωση που το ανωτέρω διδακτικό προσωπικό δεν επαρκεί για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών του ΠΜΣ, η Συνέλευση του οικείου Τμήματος ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή του ΠΜΣ, με αιτιολογημένη απόφασή της αναθέτει διδακτικό έργο σε μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του Ιδρύματος ή την πρόσκληση μελών ΔΕΠ άλλων ΑΕΙ ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή τη διεξαγωγή νέων προσλήψεων μέσω συμβάσεων σε υψηλού επιπέδου ερευνητές κατόχους διδακτορικού. Η πρόσκληση επισκέπτη από την αλλοδαπή πραγματοποιείται μόνον εφόσον του ανατίθεται διδασκαλία, με τη διαδικασία και όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, κατά τα ισχύοντα για την ανάθεση διδασκαλίας στα μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος. Ο ανωτέρω περιορισμός δεν ισχύει εφόσον ο καλούμενος διδάσκει εθελοντικά, χωρίς αμοιβή, αποζημίωση ή άλλη οικονομική απολαβή πλην των οδοιπορικών του. Σε κάθε περίπτωση η σύναψη συμβάσεως για την απασχόληση επιστημονικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού εγκρίνεται από την Επιτροπή Ερευνών σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 64 του Ν.4485/2017».

Η διδασκαλία των μαθημάτων και των ασκήσεων του ΠΜΣ ανατίθεται από τη Συνέλευση του τμήματος ή την ΕΔΕ με απόφασή της.

Τα μέλη ΔΕΠ, ΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ κλπ, δεν επιτρέπεται να απασχολούνται αποκλειστικά σε ΠΜΣ.

3. Αμοιβές για διδασκαλία. Εφ' όσον από τα έσοδα ενός ΠΜΣ πλεονάζουν σχετικά ποσά, δυο είναι οι προϋποθέσεις αμοιβής για διδασκαλία μέλους Δ.Ε.Π. για τη συμμετοχή του σε ΠΜΣ, με τη μορφή μαθήματος, σεμιναρίου ή εργαστηρίου:

(α) η διδασκαλία χωρίς αμοιβή, επιπλέον των νόμιμων υποχρεώσεών του (6 ωρών σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά, άρθρο 78 του Ν.4310/2014), ενός μαθήματος, σεμιναρίου ή εργαστηρίου, αντίστοιχα, σε τουλάχιστον ένα ΠΜΣ του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ. Η αμειβόμενη και η χωρίς αμοιβή διδασκαλία (σε ΠΜΣ) να είναι τουλάχιστον ίσης διάρκειας.

(β) η κάλυψη νόμιμων υποχρεώσεων δέκα (10) τουλάχιστον ωρών εβδομαδιαίας διδακτικής απασχόλησης (σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά).

Η διδασκαλία αυτή δύναται να συνυπολογίζεται μεταξύ των δύο ακαδημαϊκών εξαμήνων του ίδιου ακαδημαϊκού έτους.

Η αμοιβή των μελών Δ.Ε.Π. για την με οποιονδήποτε τρόπο συμμετοχή τους σε ένα ή περισσότερα ΠΜΣ δεν υπερβαίνει ανά μήνα το τριάντα τοις εκατό (30%) των μηνιαίων τακτικών αποδοχών τους.

Η συμμετοχή σε Π.Μ.Σ. σε καμία περίπτωση δεν συνιστά επιχειρηματική δραστηριότητα ή άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011 και του άρθρου 99 του ν. 4310/2014 (Α' 258).

Λεπτομέρειες για τον τρόπο συγγραφής των σχετικών συμβάσεων αμοιβής των μελών ΔΕΠ καθορίζονται από την Επιτροπή Ερευνών.

Οι ομότιμοι καθηγητές και τα αφυπηρετησάντα μέλη Δ.Ε.Π. που διδάσκουν στα ΠΜΣ δύνανται να αμείβονται από τους ίδιους πόρους του Ιδρύματος, σύμφωνα με τη νομοθεσία.

4. Επίβλεψη. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ή φοιτήτρια, ορίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή ένα μέλος ΔΕΠ ως σύμβουλος και ένα ως επιβλέπων. Ο σύμβουλος έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της γενικής πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή ή της φοιτήτριας. Ο επιβλέπων έχει την επιστημονική ευθύνη για την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και ορίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή κατόπιν αιτήσεως του υποψηφίου, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και η περίληψη της προτεινόμενης εργασίας. Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων, οι οποίοι είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος, ή άλλα μέλη ΔΕΠ μπορεί να ορίζονται συνεπιβλέποντες του μεταπτυχιακού φοιτητή ή της φοιτήτριας. Για την εξέταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας συγκροτείται από τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) τουλάχιστον άλλα μέλη ΔΕΠ ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' και Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Προγράμματος.

Ο αριθμός των διπλωματικών εργασιών που μπορεί να επιβλέψει κάθε μέλος ΔΕΠ ορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό κάθε ΠΜΣ.

4. Αξιολόγηση. Η αξιολόγηση και η βαθμολόγηση σε κάθε μάθημα είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του διδάσκοντος, γίνεται σε πλήρη ανεξαρτησία από τα άλλα μαθήματα και αποτελεί παράγωγο της αντικειμενικής εκτίμησης της απόδοσης του φοιτητή ή φοιτήτριας στο συγκεκριμένο μάθημα (εργασίες, εξετάσεις κλπ.). Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι σαφώς προσδιορισμένα και αναγράφονται στο ενημερωτικό έντυπο του κάθε μαθήματος.

Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος προκύπτει από το σύνολο των επιδόσεων των φοιτητών και φοιτητριών σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. εργασίες, εξετάσεις) σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχει ο κάθε διδάσκων στην αρχή του εξαμήνου. Ο ελάχιστος αποδεκτός βαθμός μαθήματος είναι το πέντε (5), με άριστα το δέκα (10). Με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος (ΣΤ) ή της ΕΔΕ, ο ελάχιστος αποδεκτός βαθμός κατοχύρωσης του μαθήματος μπορεί να είναι μεγαλύτερος του πέντε (5).

Σε περίπτωση που ένας φοιτητής ή φοιτήτρια αποτύχει σε ένα μάθημα μπορεί να επανεξετασθεί στο μάθημα αυτό στο επόμενο εξάμηνο ή στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ.

Σε περίπτωση αποτυχίας στην επανεξέταση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Σε περίπτωση αποτυχίας στην επανεξέταση από την Τριμελή Επιτροπή, το θέμα παραπέμπεται στη ΣΕ, η οποία θα εισηγείται στη ΣΤ ή στην ΕΔΕ την οριστική διαγραφή του φοιτητή ή της φοιτήτριας από το ΠΜΣ, ή την παρακολούθηση του ίδιου ή άλλου μαθήματος, σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

5. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. Αν το ΠΜΣ περιλαμβάνει την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας, η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων ή επιβλέπουσα και η περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της

εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων ή επιβλέπουσα. Για να εγκριθεί η εργασία ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής. Τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο της εργασίας.

Ο σχεδιασμός της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας κάθε φοιτητή ή φοιτήτριας γίνεται με ευθύνη του/της επιβλέποντος/ουσας. Μετά το πέρας της συλλογής και επεξεργασίας των πηγών ή των ερευνητικών δεδομένων, ακολουθεί η συγγραφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Ο τρόπος συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας κάθε Προγράμματος έχει συγκεκριμένες προδιαγραφές, περιλαμβάνεται σε κάθε Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του κάθε ΠΜΣ.

Το περιεχόμενο της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας θα πρέπει να αφορά σύγχρονα θέματα της επιστήμης και να είναι συμβατό με την αποστολή των ΠΜΣ, όπως αυτή ορίζεται στην εισαγωγή του παρόντος Κανονισμού. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες σε συνεργασία με τους επιβλέποντές τους, ενθαρρύνονται να παρουσιάζουν τα ερευνητικά τους δεδομένα σε συνέδρια και να τα δημοσιεύουν σε επιστημονικά περιοδικά.

Μετά το πέρας της συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και έπειτα από τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα, οι υποψήφιοι παραδίδουν αντίτυπο της στα μέλη της Επιτροπής. Όταν η Επιτροπή κρίνει ότι η εργασία είναι έτοιμη, αυτή υποστηρίζεται δημόσια μετά από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Προγράμματος, σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, που προβλέπεται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ του Τμήματος.

Η γλώσσα συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ορίζεται στον κανονισμό του ΠΜΣ.

Η τελική αξιολόγηση και κρίση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας γίνεται από την παραπάνω Επιτροπή. Για την έγκριση απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των δύο τρίτων (2/3) των μελών της Επιτροπής. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία βαθμολογείται από μηδέν (0) έως δέκα (10), με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το πέντε (5). Σε περίπτωση απόρριψης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας καθορίζεται από τη ΣΕ νέα ημερομηνία αξιολόγησης, τουλάχιστον τρεις (3) μήνες μετά την πρώτη κρίση. Σε περίπτωση δεύτερης απόρριψης ο υποψήφιος διαγράφεται από το ΠΜΣ.

Η εγκεκριμένη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, μετά το πέρας των ενδεχομένων διορθώσεων που προτείνει η Επιτροπή, κατατίθεται στη βιβλιοθήκη σε δύο αντίτυπα, ένα (1) βιβλιοδετημένο έντυπο και ένα (1) αντίτυπο σε ηλεκτρονική μορφή και αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής. Εφόσον προβλέπεται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ, η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία μπορεί να αντικαθίσταται με άλλον πρόσφορο επιστημονικό τρόπο που κρίνεται τεκμηριωμένα ότι ισοδυναμεί με την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Με ευθύνη της Βιβλιοθήκης του ΠΘ δημιουργείται ηλεκτρονική βάση με τις Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες του ΠΘ, η οποία δημοσιεύεται στο ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου.

6. Πρακτική Άσκηση. Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορούν να προβλέψουν Πρακτική Άσκηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών. Οι διαδικασίες ολοκλήρωσης της Πρακτικής Άσκησης και οι τρόποι αξιολόγησης θα αναγράφονται σαφώς στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του κάθε ΠΜΣ.

Άρθρο 5. Οικονομικά, διαχείριση εσόδων και εξόδων

1. Πόροι. Η χρηματοδότηση των Π.Μ.Σ. δύναται να προέρχεται από: α) τον προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι. και των συνεργαζόμενων για την οργάνωσή του φορέων σύμφωνα με το άρθρο 43, β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως

οροθετούνται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα, δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα, ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών, στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι., ζ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

Για την συνολική λειτουργία του κάθε Π.Μ.Σ. με ή χωρίς τέλη φοίτησης το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας συνεισφέρει ανταποδοτικά υπηρεσίες και κάλυψη λειτουργικών εξόδων.

Σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, κατά τις οποίες τα λειτουργικά έξοδα ενός ΠΜΣ δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ως ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων μπορεί να καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

Για τη χρηματοδότηση του Α.Ε.Ι. για τη λειτουργία ΠΜΣ από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων προσμετράται θετικά το γεγονός της λειτουργίας Π.Μ.Σ. χωρίς τέλη φοίτησης.

Η διαχείριση των εσόδων των Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. και κατανέμεται ως εξής:

α) Εβδομήντα τοις εκατό (70%) για λειτουργικά έξοδα του προγράμματος τα οποία κατανέμονται σε δαπάνες διδασκαλίας, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, μετακινήσεων, εξοπλισμού, λογισμικού, αναλώσιμων, χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές, προβολής και διαφήμισης, και λοιπές δαπάνες. Οι δαπάνες αποζημίωσης του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των Ιδρυμάτων αφορούν μόνο σε εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους.

β) Τριάντα τοις εκατό (30%) για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο από την Σύγκλητο ετήσιο Προϋπολογισμό του ΕΛΚΕ.

Τα Α.Ε.Ι. δημοσιεύουν ετησίως, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα τους, απολογισμό εσόδων - εξόδων, με αναγραφή της κατανομής των δαπανών ανά κατηγορία, και ιδίως του ύψους των τελών φοίτησης, των αμοιβών των διδασκόντων στα Π.Μ.Σ. και του αριθμού των διδασκόντων που τις εισέπραξαν.

2. Απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης. Με αίτησή τους προς τη Γραμματεία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών οι φοιτητές, οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 35, παρ. 2 του ν. 4485/2017 και στις σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις, μπορούν να ζητήσουν απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης. Η αίτηση απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών και σε χρόνο που ορίζεται από το ίδιο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών όπως αναφέρεται στην Προκήρυξη.

3. Διαχείριση. Η διαχείριση των οικονομικών κάθε ΠΜΣ γίνεται από το Διευθυντή. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι αρμόδιος για τη σύνταξη του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, οι οποίοι ελέγχονται από την Επιτροπή Οικονομικών του ΠΜΣ, και υποβάλλονται στη συνέλευση του τμήματος ή στην ΕΔΕ για έγκριση μια φορά το χρόνο. Η επιλεξιμότητα των δαπανών ελέγχεται από τον ΕΛΚΕ.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ έχει την ευθύνη παρακολούθησης, εκτέλεσης του προϋπολογισμού και της έκδοσης εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ (Επιστημονικά Υπεύθυνος του προγράμματος) ευθύνεται για τη σκοπιμότητα των δαπανών και την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών δαπανών στον Ε.Λ.Κ.Ε. για τον έλεγχό τους, την εκκαθάριση και την πληρωμή τους. Αν η δαπάνη δεν προβλέπεται στον προϋπολογισμό του έργου, απαιτείται αναμόρφωση του προϋπολογισμού και απόφαση της Επιτροπής Ερευνών ύστερα από τεκμηριωμένο αίτημα του Διευθυντή και έγκριση από τη Συνέλευση του τμήματος.

Η αμοιβή ενός διδάσκοντα από ΠΜΣ πραγματοποιείται μετά από κατάθεση στον ΕΛΚΕ σχετικής βεβαίωσης από τον πρόεδρο του τμήματος στο τέλος κάθε εξαμήνου, και ότι άλλο προβλέπεται από την Επιτροπή Ερευνών. Για όλες τις διαδικασίες οικονομικής διαχείρισης των χρηματοδοτούμενων ΠΜΣ, εφαρμόζονται από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, ενιαία οι διατάξεις του Ν. 4485/2017, τόσο για τα επανιδρυθέντα, όσο και για τα παλαιότερα ΠΜΣ.

4. Δαπάνες. Επιτρέπονται δαπάνες εξοπλισμού και δαπάνες λογισμικού, δαπάνες χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές, δαπάνες αναλωσίμων, δαπάνες μετακινήσεων διδασκόντων, δαπάνες μετακινήσεων φοιτητών του Π.Μ.Σ. για εκπαιδευτικούς σκοπούς, αμοιβές διδασκαλίας τακτικού προσωπικού των ΑΕΙ και ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων που συμμετέχουν, αμοιβές έκτακτου διδακτικού προσωπικού, αμοιβές διδασκαλίας προσωπικού της παρ. 5 του άρθρου 36 του Ν.4485/2017, αμοιβές διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, δαπάνες δημοσιότητας- προβολής, ετοιμασίας εκπαιδευτικού υλικού, συμμετοχής σε συνέδρια, οργάνωση συνεδρίων, ανάρτησης εκπαιδευτικού υλικού, κλπ. Δεν επιτρέπονται αμοιβές για επίβλεψη διπλωματικών εργασιών καθώς και για τον Διευθυντή/Αναπληρωτή.

Άρθρο 6. Πρόγραμμα Διδακτορικών σπουδών

1.Γενικές Διατάξεις. Η δομή, οργάνωση, λειτουργία και αξιολόγηση των Προγραμμάτων Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (Π.Θ.) διέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία (Νόμος 4485/2017) και από τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού που εξειδικεύει και συμπληρώνει το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

2. Σκοπός. Τα Προγράμματα Διδακτορικών Σπουδών του Π.Θ. έχουν ως πρωταρχικό σκοπό την ανάπτυξη ερευνητών για την προαγωγή της επιστήμης. Οι Υποψήφιοι Διδάκτορες (Υ.Δ.) εστιάζουν στην παραγωγή πρωτότυπης και καινοτόμου επιστημονικής έρευνας σε όλους τους τομείς και τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το Ίδρυμα, ώστε να είναι σε θέση να στελεχώσουν πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, επιχειρήσεις και οργανισμούς ιδιωτικού και δημόσιου τομέα στην Ελλάδα και διεθνώς.

3. Όργανα Διοίκησης. Όργανο διοίκησης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών, είναι η Συνέλευση του Τμήματος, η οποία είναι η μόνη αρμόδια, για να καταρτίζει και να υποβάλλει στη Σύγκλητο του Π.Θ. προτάσεις για τη σύνταξη, τροποποίηση ή αναθεώρηση του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών. Συγκεκριμένα η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Εκδίδει προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για επιλογή Υποψηφίων Διδασκόντων (Υ.Δ.).
- Καθορίζει τα θέματα των Διδακτορικών Διατριβών (Δ.Δ.) της πρόσκλησης.
- Αναθέτει σε Τριμελείς Επιτροπές την αξιολόγηση των υποψηφιοτήτων ανά διδακτορική διατριβή. Συγκεκριμένα, η κάθε Τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης εξετάζει τις αιτήσεις και τα υποβαλλόμενα έγγραφα, καλεί τους υποψηφίους σε συνεντεύξεις και υποβάλλει αιτιολογημένες προτάσεις για την αποδοχή ή μη των υποψηφίων στη Συνέλευση του Τμήματος.
- Ορίζει τα μέλη των συμβουλευτικών επιτροπών για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών και τα μέλη των εξεταστικών επιτροπών.
- Εγκρίνει τις ετήσιες εκθέσεις προόδου των Υποψηφίων Διδασκόντων.
- Ορίζει τη γλώσσα συγγραφής της Διδακτορικής Διατριβής.
- Απονέμει τα Διδακτορικά Διπλώματα.
- Διευθετεί κάθε θέμα που δεν προβλέπεται από τις επιμέρους διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του παρόντος κανονισμού.

4. Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για επιλογή Υποψηφίων Διδασκόντων. Κάθε Τμήμα μπορεί να εκδίδει πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για θέσεις υποψηφίων διδασκόντων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών. Οι σχετικές προσκλήσεις δημοσιοποιούνται με κάθε πρόσφορο τρόπο και αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο του κάθε Τμήματος του Π.Θ.

Οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι προθεσμίες και οι διαδικασίες κατάθεσης υποψηφιοτήτων και επιλογής Υ.Δ., καθώς και πρόσθετες υποχρεώσεις των Υ.Δ., ρήτρες, παραδοτέα και χρονικά όρια ολοκλήρωσης των Δ.Δ., μνημονεύονται ρητά στις σχετικές προσκλήσεις.

5. Προϋποθέσεις και Κριτήρια Εισαγωγής στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής έχουν:

- Κάτοχοι Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, και σε εξαιρετικές περιπτώσεις με ειδική αιτιολόγηση και μη κάτοχος ΔΜΣ.
- Κάτοχοι αναγνωρισμένου (από ΔΟΑΤΑΠ) τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου ως ισότιμου της αλλοδαπής
- Κάτοχοι ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (integrated master) του άρθρου 46 του Ν. 4485/2017

6. Διαδικασία Εισαγωγής. Ο υποψήφιος υποβάλλει στην Γραμματεία του Τμήματος αίτηση για Δ.Δ., κατά τη διάρκεια κάθε ακαδημαϊκού έτους και ειδικότερα στις ημερομηνίες που προβλέπονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που υποβάλλονται από κάθε υποψήφιο/α είναι τα εξής:

- Έντυπη αίτηση, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος, η προτεινόμενη γλώσσα εκπόνησης, η οποία μπορεί να είναι διάφορη της ελληνικής, αν αυτό προβλέπεται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών και ο προτεινόμενος ως επιβλέπων της διδακτορικής διατριβής, μεταξύ αυτών που έχουν δικαίωμα επίβλεψης διδακτορικής διατριβής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 39 του Ν. 4485/2017.
- Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα.
- Προσχέδιο διδακτορικής διατριβής (όπως ορίζεται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος)
- Αντίγραφο πτυχίου ή διπλώματος επικυρωμένο, με αναγνώριση από το ΔΟΑΤΑΠ, εφόσον έχει αποκτηθεί από ΑΕΙ της αλλοδαπής.
- Αντίγραφο μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών επικυρωμένο, με αναγνώριση από το ΔΟΑΤΑΠ, εφόσον έχει αποκτηθεί από ΑΕΙ της αλλοδαπής.
- Ό,τι άλλο ορίζεται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

Η Γραμματεία ελέγχει την τυπικότητα των αιτήσεων και των δικαιολογητικών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τον παρόντα κανονισμό και κατόπιν διαβιβάζει τις αιτήσεις και τα συνημμένα δικαιολογητικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει υπόψη τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί, τις ομαδοποιεί ανά θέμα διδακτορικής διατριβής της πρόσκλησης και ορίζει μία τριμελή επιτροπή ανά ομάδα αιτήσεων. Κάθε τριμελής επιτροπή, που αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, εξετάζει τις αντίστοιχες αιτήσεις και τα συνυποβαλλόμενα έγγραφα και καλεί τους υποψηφίους σε συνέντευξη. Κατόπιν υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος αναλυτικό υπόμνημα, στο οποίο αναγράφονται οι λόγοι για τους οποίους κάθε υποψήφιος/α πρέπει ή δεν πρέπει να γίνει δεκτός/ή, καθώς και ο προτεινόμενος επιβλέπων, εφόσον αυτός δεν έχει προταθεί από τον υποψήφιο. Η Συνέλευση του Τμήματος, συνεκτιμώντας το υπόμνημα της επιτροπής και τη γνώμη του προτεινόμενου επιβλέποντα, εγκρίνει ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του/της υποψήφιου/φιας. Στην εγκριτική απόφαση ορίζεται ο/η επιβλέπων/ουσα, η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, κατόπιν εισήγησης του/της επιβλέποντα/ουσας, καθώς και η γλώσσα συγγραφής της διδακτορικής διατριβής.

7. Επίβλεψη Εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής. Η επίβλεψη της διδακτορικής διατριβής γίνεται σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο. Ο/η επιβλέπων/ουσα συμβουλεύει και καθοδηγεί τον/την υποψήφιο/α για όλα τα θέματα που σχετίζονται με την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής, όπως για παράδειγμα τη μεθοδολογία έρευνας κτλ. Έχει τακτικές συναντήσεις και στενή ακαδημαϊκή συνεργασία με τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα και τον/την ενθαρρύνει να παρουσιάζει την πορεία της διατριβής σε διάφορα σεμινάρια ή εκδηλώσεις, σε μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα.

Αν για οποιονδήποτε λόγο ο/η επιβλέπων/ουσα εκλείψει ή διαπιστωμένα αδυνατεί να τελέσει χρέη επιβλέποντος για μεγάλο χρονικό διάστημα, η Συνέλευση του Τμήματος, εκτιμώντας τις περιστάσεις, αναθέτει σε άλλο μέλος ΔΕΠ την επίβλεψη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 39 του Ν. 4485/2017, ύστερα από αίτηση του υποψήφιου διδάκτορα και γνώμη του προτεινόμενου επιβλέποντος, διαφορετικά σε ένα από τα άλλα δύο μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, ακόμη και καθ' υπέρβαση του μέγιστου αριθμού υποψήφιων διδασκόντων που μπορεί να επιβλέπεται από κάθε επιβλέποντα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών.

Αν ο αρχικός επιβλέπων μετακινηθεί σε άλλο Α.Ε.Ι. ή Τμήμα Α.Ε.Ι. ή συνταξιοδοτηθεί, συνεχίζει να τελεί χρέη επιβλέποντος των διδακτορικών διατριβών που έχει αναλάβει και ο τίτλος απονέμεται από το Α.Ε.Ι., στο οποίο ανήκει το Τμήμα, όπου ξεκίνησε η εκπόνηση της διατριβής. Στη συγκρότηση της επιτροπής συμμετέχουν και τα μέλη της τριμελούς με εξαίρεση όσων έχουν συνταξιοδοτηθεί.

Ο μέγιστος αριθμός διδακτορικών διατριβών που μπορεί να επιβλέπει ταυτόχρονα κάθε μέλος ΔΕΠ προβλέπεται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών.

8. Υποστήριξη και Αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής

Η υποστήριξη και αξιολόγηση της Διδακτορικής Διατριβής, γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 41 του Ν. 4485/2017.

Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής, η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή δέχεται ή απορρίπτει αίτηση του υποψήφιου διδάκτορα για την δημόσια υποστήριξη και την αξιολόγησή της.

Η πραγματοποίηση μίας τουλάχιστον δημοσίευσης σε έγκριτο περιοδικό, με τον υποψήφιο διδάκτορα ως πρώτο συγγραφέα, είναι απαραίτητη για τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής, την αξιολόγησή της και την αποδοχή της.

Εάν η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή αποδεχθεί την αίτηση του υποψήφιου διδάκτορα για την δημόσια υποστήριξη και την αξιολόγηση της διατριβής, συντάσσει αναλυτική τελική έκθεση και την υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος. Σε αυτήν, προτείνεται επίσης ο ορισμός επιταμελούς εξεταστικής επιτροπής για την αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής.

Στην επιταμελή εξεταστική επιτροπή μετέχουν:

- (α) τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, εφόσον πληρούν τα οριζόμενα κριτήρια από την νομοθεσία, και
- (β) τουλάχιστον τέσσερα επιπλέον μέλη, που πρέπει να πληρούν τα οριζόμενα κριτήρια από την νομοθεσία.

Η εξέταση της διατριβής γίνεται το αργότερο **εντός 90 ημερών** από την ημερομηνία ορισμού της επιταμελούς εξεταστικής επιτροπής από τη Συνέλευση του Τμήματος και διαβίβασης της διατριβής στα μέλη της επιτροπής. Σε περίπτωση παρέλευσης της τρίμηνης προθεσμίας η επιταμελής επιτροπή πρέπει να ορισθεί εκ νέου από τη Συνέλευση του Τμήματος με εισήγηση του επιβλέποντα.

Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται δημόσια από τον υποψήφιο διδάκτορα σε χώρους του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Η συνεδρίαση και η όλη διαδικασία της εξέτασης συντονίζεται από το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ.

Άρθρο 7. Διάρκεια σπουδών - έλεγχος προόδου, υποχρεώσεις

1. **Διάρκεια.** Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, η διαδικασία εκπόνησης διδακτορικής διατριβής δεν μπορεί να διαρκέσει λιγότερα από τρία (3) έτη από την ημερομηνία ορισμού της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Η μέγιστη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής ορίζεται στα 8 έτη.

Οι διδακτορικές σπουδές προσφέρονται δωρεάν. Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν μέχρι πέντε (5) πλήρη ακαδημαϊκά έτη από την πρώτη εγγραφή τους, όλα τα δικαιώματα και τις παροχές

που προβλέπονται και για τους φοιτητές του δεύτερου κύκλου σπουδών, όπως ορίζονται στους οικείους Κανονισμούς. Μέχρι και πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωση της διδακτορικής τους διατριβής, διατηρούν δικαιώματα πρόσβασης, δανεισμού και χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών.

2. Υποχρεώσεις

Ο υποψήφιος διδάκτορας, κάθε έτος, στην προθεσμία που ορίζεται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, παρουσιάζει προφορικά και υποβάλλει και εγγράφως αναλυτικό υπόμνημα ενώπιον της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής σχετικά με την πρόοδο της διδακτορικής του διατριβής. Αντίγραφο του υπομνήματος, καθώς και σχόλια επί αυτού από τον επιβλέποντα ή την τριμελή επιτροπή και εκθέσεις προόδου σύμφωνα με όσα ορίζονται στον οικείο Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, καταχωρούνται στον ατομικό φάκελο του υποψήφιου διδάκτορα.

Στις υποχρεώσεις του υποψήφιου διδάκτορα περιλαμβάνεται και η πραγματοποίηση τουλάχιστον μιας δημοσίευσης σε έγκριτο περιοδικό (το εκάστοτε Τμήμα ορίζει ποια περιοδικά θεωρούνται ως έγκριτα περιοδικά για το γνωστικό αντικείμενο που υπηρετεί), πριν την υποστήριξη της διατριβής του. Ως φορέας προέλευσης της δημοσίευσης πρέπει να αναφέρεται (και) το εκάστοτε Τμήμα που ανήκει ο υποψήφιος διδάκτορας.

Οι επιμέρους υποχρεώσεις των υποψηφίων διδακτόρων, κατά την περίοδο εκπόνησης της διδακτορικής τους διατριβής ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

3. Πρότυπο Διδακτορικού Τίτλου. Το Διδακτορικό Δίπλωμα αποτελεί ακαδημαϊκό τίτλο, ο οποίος πιστοποιεί την ουσιαστική συνεισφορά του κατόχου του στην εξέλιξη καιρίων γνωστικών περιοχών, την κατανόηση σε βάθος της επιστημονικής του περιοχής και την εκπόνηση μιας πρωτότυπης ή καινοτόμου εργασίας ή έρευνας στο πεδίο της επιστήμης του. Το πρότυπο του απονεμόμενου διδακτορικού τίτλου μπορεί να είναι Τμηματικό, Διατμηματικό ή Διαίδρυματικό, σύμφωνα και με τις σχετικές αποφάσεις του Πρωτανικού Συμβουλίου του Π.Θ.

Η επιτυχής ολοκλήρωση του διδακτορικού κύκλου σπουδών ισοδυναμεί με 180 πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Άρθρο 8. Κοινές διατάξεις μεταπτυχιακού και διδακτορικού κύκλου σπουδών

1. Παρακολούθηση μαθημάτων. Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Το ανώτερο όριο των επιτρεπόμενων απουσιών για κάθε μάθημα ορίζεται στο 30%. Οι ελάχιστες διδακτικές ώρες κάθε εξαμήνου, όπως και ο ανώτατος αριθμός μαθημάτων στα οποία μπορεί να εγγραφεί κάθε φοιτητής ή φοιτήτρια ανά εξάμηνο, ορίζονται από τους επιμέρους Κανονισμούς Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε Προγράμματος.

Τα ΠΜΣ ενθαρρύνονται και παρέχουν στους φοιτητές την ευκαιρία παρακολούθησης μαθημάτων από άλλα συγγενή ΠΜΣ.

Η δήλωση των μαθημάτων παρακολούθησης είναι υποχρεωτική για κάθε εξάμηνο. Παραβίαση της προθεσμίας εγγραφής ισοδυναμεί με απώλεια της δυνατότητας παρακολούθησης του τρέχοντος εξαμήνου. Σε αυτή την περίπτωση, για τη συνέχιση της φοίτησης απαιτείται απόφαση της ΣΤ, ή της ΕΔΕ, ύστερα από πρόταση της ΣΕ.

Σε περίπτωση διακοπής της φοίτησης στο ΠΜΣ δεν επιστρέφεται το μέρος των διδάκτρων που έχει καταβληθεί.

Τα ΠΜΣ του ΠΘ ενθαρρύνονται να αναθέτουν στους υποψήφιους διδάκτορες επικουρικό διδακτικό έργο σε προπτυχιακούς φοιτητές.

2. Αναστολή φοίτησης. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής και φοιτήτρια ή υποψήφιος διδάκτορας έχει το δικαίωμα να ζητήσει άδεια αναστολής της παρακολούθησης των μαθημάτων ή της εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής του. Η διάρκεια αναστολής δεν μπορεί να είναι περισσότερο από ένα (1) έτος και χορηγείται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Ο χρόνος

αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετράται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

3. Μερική φοίτηση. Όλες οι λεπτομέρειες λειτουργίας ΠΜΣ μερικής φοίτησης καθορίζονται από τον επιμέρους Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του κάθε ΠΜΣ.

4. Υλικοτεχνική Υποδομή. Για την κάλυψη των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του κάθε ΠΜΣ οι φοιτητές και φοιτήτριες καθώς και οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν πρόσβαση στην υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος (βιβλιοθήκη, εργαστήρια, κλινικές κλπ.).

5. Ολοκλήρωση των σπουδών. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής ή φοιτήτρια θεωρείται κάτοχος του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών από τη στιγμή που ολοκλήρωσε πλήρως τις υποχρεώσεις του, ενώ κάτοχος του Διδακτορικού Διπλώματος θεωρείται ο υποψήφιος διδάκτορας που έχει αναγορευθεί από τη ΣΤ ή την ΕΔΕ, σε περίπτωση διατμηματικών ή διαϊδρυματικών Προγραμμάτων.

Η καθομολόγηση για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/-τήτριες και Διδάκτορες τελείται από τον Κοσμήτορα της κάθε Σχολής, παρουσία των Πρυτανικών Αρχών, των Διευθυντών των Προγραμμάτων και των Προέδρων των Τμημάτων. Στην περίπτωση των Ανεξάρτητων Τμημάτων η καθομολόγηση τελείται από τις Πρυτανικές Αρχές, παρουσία των Διευθυντών των Προγραμμάτων και των Προέδρων των Τμημάτων.

6. Ιδρυματικό αποθετήριο. Οι εγκεκριμένες Μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες και οι διδακτορικές διατριβές, μετά το πέρας των ενδεχομένων διορθώσεων που προτείνονται από τις εξεταστικές επιτροπές, κατατίθεται από τους υποψηφίους μεταπτυχιακούς ή διδακτορικούς φοιτητές στη βιβλιοθήκη σε δύο αντίτυπα, ένα (1) βιβλιοδετημένο έντυπο και ένα (1) αντίτυπο σε ηλεκτρονική μορφή. Η Γραμματεία του τμήματος δεν ολοκληρώνει τα στάδια της απόδοσης του αντίστοιχου ακαδημαϊκού τίτλου, αν προηγουμένως δεν λαμβάνει από τους υποψηφίους, βεβαίωση κατάθεσης της μεταπτυχιακής ή διδακτορικής διατριβής από τη Βιβλιοθήκη του ιδρύματος. Με ευθύνη της κεντρικής βιβλιοθήκης του ΠΘ όλες οι εργασίες αυτές δημοσιεύονται στο ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου <http://ir.lib.uth.gr/handle/11615/1>

7. Βεβαιώσεις. Η μορφή του Μεταπτυχιακού και Διδακτορικού Διπλώματος, και το τελετουργικό της ορκωμοσίας, καθορίζονται στον κανονισμό του ιδρύματος. Για τη μορφή του Παραρτήματος Διπλώματος, ισχύει η απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου της 224^{ns} /17-10-2008 συνεδρίασής του και οι διατάξεις της Υ.Α. Φ5/89656/Β3/13-8-2007.

8. Γραμματειακή κάλυψη, τεχνολογική και οικονομική υποστήριξη. Η γραμματειακή κάλυψη των ΠΜΣ όπως και οποιαδήποτε τεχνολογική και οικονομική υποστήριξη, σε γραφεία και προσωπικό, προβλέπεται στην Απόφαση Ίδρυσης του Προγράμματος και βαρύνει τον προϋπολογισμό του ΠΜΣ.

9. Υποτροφίες. Τα Ιδρύματα χορηγούν υποτροφίες σε φοιτητές βάσει ακαδημαϊκών κριτηρίων, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται σε σχετικές αποφάσεις του ΕΛΚΕ, ή στους Κανονισμούς Μεταπτυχιακών Σπουδών των τμημάτων.

10. Υγειονομική κάλυψη - Φοιτητικά δάνεια. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες, καθώς και οι υποψήφιοι διδάκτορες που δεν έχουν υγειονομική κάλυψη δικαιούνται υγειονομικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, όπως ισχύει και για τους προπτυχιακούς φοιτητές.

Οι διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 2640/1998 (ΦΕΚ 206 Α') εφαρμόζονται αναλόγως και στους μεταπτυχιακούς φοιτητές ή φοιτήτριες ή στους υποψηφίους διδάκτορες, σε περίπτωση που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους.

Για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες καθώς και τους υποψήφιους διδάκτορες εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 43 του Ν. 2413/1996 (ΦΕΚ 124 Α') για τη χορήγηση φοιτητικών δανείων.

11. Ιστοσελίδα των ΠΜΣ. Κάθε ΠΜΣ έχει την ιστοσελίδα του στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, ή και σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα κρίνει το Τμήμα, ιδιαίτερα σε προγράμματα συνεργασίας με Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Η επίσημη ιστοσελίδα του ΠΜΣ ενημερώνεται διαρκώς και περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του Προγράμματος και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των φοιτητών και φοιτητριών.

Άρθρο 9. Διασφάλιση ποιότητας

1. Πνευματικά δικαιώματα και λογοκλοπή. Τα πνευματικά δικαιώματα των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών και Διδακτορικών Διατριβών ή τα πιθανά δικαιώματα ευρεσιτεχνίας ή εμπορικής εκμετάλλευσης των εργασιών καθορίζονται με σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής Δεοντολογίας του ΠΘ.

Κάθε είδους λογοκλοπή στις εργασίες των μαθημάτων, τις δημοσιεύσεις ή τη συγγραφή των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών και Διδακτορικών Διατριβών, επινόηση ερευνητικών δεδομένων και αντιεπισημονική συμπεριφορά γενικότερα απαγορεύεται. Η Επιτροπή Δεοντολογίας είναι αρμόδια να ενημερώνει σχετικά τους φοιτητές και φοιτήτριες των ΠΜΣ και να επιβάλλει ποινές, όπου αυτό είναι αναγκαίο. Λεπτομερείς οδηγίες για το θέμα θα εκδίδονται από την Επιτροπή Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου.

Καμία μεταπτυχιακή ή διδακτορική εργασία δεν κατατίθεται για υποστήριξη αν προηγουμένως δεν ελεγχθεί από την ηλεκτρονική υπηρεσία πρόληψης λογοκλοπής της κεντρικής βιβλιοθήκης του ιδρύματος.

2. Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας. Σύμφωνα με το νόμο 4521/2018 άρθρο 23, τα χρηματοδοτούμενα ερευνητικά έργα, οι διπλωματικές εργασίες και τα διδακτορικά που κατά δήλωση του επιστημονικού υπευθύνου περιλαμβάνουν έρευνα στον άνθρωπο, σε υλικό που προέρχεται από άνθρωπο, όπως γενετικό υλικό, κύτταρα, ιστοί και προσωπικά δεδομένα, σε ζώα ή στο περιβάλλον, φυσικό και πολιτιστικό, υποβάλλονται υποχρεωτικά για έγκριση στην Ε.Η.Δ.Ε. και το έργο δεν μπορεί να αρχίσει να υλοποιείται στο Α.Ε.Ι. ή τον ερευνητικό φορέα αν δεν λάβει προηγουμένως τη σχετική έγκριση της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας. Το ίδιο ισχύει για έρευνα στις κοινωνικές επιστήμες, με την τήρηση των κανόνων της εχεμύθειας, προστασίας των προσωπικών δεδομένων και το σεβασμό των ατομικών δικαιωμάτων.

3. Αξιολόγηση Προγραμμάτων. Τα ΠΜΣ του ΠΘ προσαρμόζονται στις διατάξεις περί αξιολόγησης του Ν. 4485/17, ως εξής:

Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Κατά τη λήξη της θητείας της Συντονιστικής Επιτροπής με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφέλη χρήση των διαθέσιμων πόρων του ΠΜΣ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το ΠΜΣ.

Εκτός από τις διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, καθώς και διασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητας, οι οποίες προβλέπονται στο ν. 4009/2011 (Α' 189), εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. και των διδακτορικών σπουδών κάθε Σχολής, διενεργεί εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.). Τα πέντε (5) μέλη είναι μέλη Δ.Ε.Π. α' βαθμίδας, αναπληρωτή και επίκουρο άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, ή επιστήμονες της αλλοδαπής ή της

ημεδαπής, οι οποίοι έχουν τα προσόντα που προβλέπονται για τους επισκέπτες διδάσκοντες στην παράγραφο 5 του άρθρου 36, του αντίστοιχου επιστημονικού πεδίου, και με την προϋπόθεση ότι δεν υπηρετούν ως διδάσκοντες σε ΠΜΣ της Σχολής. Το έκτο μέλος είναι μεταπτυχιακός φοιτητής της Σχολής. Η θητεία των μελών είναι πενταετής, με δυνατότητα ανανέωσης, εκτός από τον φοιτητή, του οποίου η θητεία είναι ετήσια. Η ιδιότητα του Προέδρου, ο τρόπος επιλογής του μεταπτυχιακού φοιτητή, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά στη συγκρότηση, τη λειτουργία και τη διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής, σύμφωνα με τις παραγράφους 4 έως 6, καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Με απόφαση της οικείας Κοσμητείας συγκροτείται μία Ε.Σ.Ε. για τα ΠΜΣ και τις διδακτορικές σπουδές κάθε Τμήματος και τα μέλη της επιλέγονται από σχετικό μητρώο αξιολογητών που τηρείται σε κάθε Σχολή. Για την κατάρτιση του μητρώου κάθε Τμήμα προτείνει, με τεκμηριωμένη εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος, τρία (3) μέλη από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή. Λοιπές λεπτομέρειες ως προς την κατάρτιση και επικαιροποίηση του μητρώου, ορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση συγκρότησης της Ε.Σ.Ε. εκδίδεται ύστερα από διαβούλευση με τους Προέδρους των Τμημάτων, αφού προηγουμένως έχει διερευνηθεί η διαθεσιμότητα των υποψηφίων και αφορά, κατά προτίμηση, σε υποψηφίους ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύουν τα υπό αξιολόγηση προγράμματα σπουδών και που έχουν διακριθεί για το ερευνητικό τους έργο.

Τα μέλη των Ε.Σ.Ε. στην αρχή της θητείας τους ενημερώνονται για κάθε θέμα που αφορά στα ΠΜΣ, καθώς και στις διδακτορικές σπουδές που εκπονούνται στα αντίστοιχα Τμήματα της Σχολής, όπως τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύουν, τον αριθμό των φοιτητών, τους κανόνες επιλογής, το λειτουργικό κόστος και τα τέλη φοίτησης. Ειδικότερα, ο απολογισμός της παραγράφου 2 με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της οικείας Ε.Σ.Ε..

Ανά πενταετία τα μέλη των Ε.Σ.Ε. επισκέπτονται τις εγκαταστάσεις του οικείου Τμήματος για επαρκές χρονικό διάστημα, κατά το οποίο συναντώνται και συζητούν με εκπροσώπους των διδασκόντων και των φοιτητών, καθώς και με τους Διευθυντές και τα μέλη των συλλογικών οργάνων των ΠΜΣ, προκειμένου να διαμορφώσουν την τελική έκθεση αξιολόγησης. Η τελική έκθεση αξιολόγησης, η οποία περιέχει και προτάσεις για τη συνεχή βελτίωση των προγραμμάτων σπουδών, υποβάλλεται στην Κοσμητεία, στο οικείο Τμήμα και στη Σύγκλητο, προκειμένου να τη συνεκτιμήσει για τη συνέχιση ή μη της λειτουργίας των ΠΜΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 32.

Στα μέλη των Ε.Σ.Ε. καταβάλλονται δαπάνες μετακίνησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015.

Ο απολογισμός και οι αξιολογήσεις του παρόντος άρθρου δημοσιοποιούνται στο διαδικτυακό τόπο των Ιδρυμάτων και κοινοποιούνται, με ευθύνη της Κοσμητείας, στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, λαμβάνονται δε υπόψη στις διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης της ποιότητας του ν. 4009/2011.

Άρθρο 10. Γενικές διατάξεις

Η νομοθεσία λειτουργίας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών καθορίζεται με το Ν. 4485/17.

Οι τροποποιήσεις των ΠΜΣ γίνονται με βάση τις κείμενες διατάξεις του Ν. 4485/2017. Αποφάσεις για αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών (μαθημάτων) λαμβάνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος ή την ΕΔΕ. Ο Διευθυντής του Προγράμματος σε συνεργασία με τη ΣΕ έχει την αρμοδιότητα να προτείνει στη ΣΤ ή την ΕΔΕ το αναθεωρημένο πρόγραμμα σπουδών.

Το ΠΘ ενθαρρύνει ιδιαίτερα τα Τμήματά του να οργανώνουν κοινά ΠΜΣ μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών ΑΕΙ, όπως ορίζεται στο άρθρο 43 του Ν. 4485/2017 και στη Υ.Α. 41931/Ζ1/13-03-2018 (ΦΕΚ 972/19-03-2018, τ. Β').

Νέα θέματα που προκύπτουν και δεν έχουν προβλεφθεί κατά την εφαρμογή του παρόντος Κανονισμού ρυθμίζονται από την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών.